

Fylkestingets behandling:

Fylkesvaraordfører Siv Henriette Jacobsen (Ap) overtok ledelsen av forhandlingene under behandlingen av interpellasjonen.

Representanten Cecilie Agnalt (Ap) framsatte følgende interpellasjon:

Plastposer har lenge vært identifisert som skade for miljøet. Vi kjenner alle det groteske møtet med den syke Hvalen som måtte avlives ved Sotra vinteren 2017 og som hadde rundt 30 plastposer i magen.

Produksjonen av plast øker år for år. 4 av 5 kg plast blir aldri nedbrutt eller resirkulert. Bare ca 9% blir gjenbrukt.

Det finnes i dag gode alternativ til tradisjonelle plastposer.

Biobag i Askim er et godt alternativ.

I Aril 2015 vedtok det europeiske parlamentet at bruken av plastposer skal reduseres med 80% innen 2025. Det er mange som vil bidra til mindre søppel og forurensing. For å få til det må man starte på politisk nivå.

Det sies at innen 2050 vil det være mer plast i havet enn fisk. Det er alarmerende!

Østfoldsamfunnets mål må være å ta vare på naturen for kommende generasjoner derfor må vi sette i gang tiltak som tar vare på naturmangfoldet i Østfold

Hvordan kan Østfoldfylkeskommune bidra til å redusere bruk av plast i sin virksomhet? Kan Østfold fylkeskommune invitere for eksempel gjennom Klima Østfold nettverket til en offensiv Østfold satsning med å redusere bruken av plast?

Fylkesordfører Ole Haabeth (Ap) besvarte spørsmålet slik:

Plastsøppel er en trussel mot vårt naturmangfold, friluftsliv og lokalt næringsliv, og er et lokalt og globalt problem. Engasjementet rundt plastrydding er blitt stort de siste årene og mange ønsker å bidra i kampen mot forsøpling.

Plast benyttes i stor grad i emballasje og i plastprodukter for oppbevaring. Innen EU er det beregnet at hver person genererer 31 kg plastavfall i form av emballasje (Aftenposten 28. mai 2018). Det er en liten andel av engangsproduktene som resirkuleres.

I Østfold fylkeskommune har den totale avfallsmengden økt de siste årene, og sorteringsgraden ligger stabilt på rundt 44 %. Dette betyr at over halvparten av avfallet levert fra fylkeskommunen kategoriseres som blandet avfall. Vi ser en noe bedre utsortering av papir, glass og plast. Dette er positivt, da det er fraksjoner som kan gjenvinnes til nye produkter. Det er likevel stort potensiale for forbedring.

Virksomhetene i Østfold fylkeskommune kjøper inn plastprodukter til eget bruk. Blant de vanligste formene for engangsprodukter av plast finner vi flasker, kanner og poser samt begere, bestikk, servise og sugerør. Kantinene er oppmerksomme på behovet for å redusere bruk av engangsprodukter av plast og papp, og porselen benyttes fast der det er

kjøkken/serveringspunkter. Innkjøp og bruk av plast/papp er først og fremst knyttet til servering på møterom og steder som ligger et stykke vekk fra kantine/kjøkkenmulighet.

I innkjøpsprosesser gjøres det vurderinger av å kunne velge produkter av nedbrytbare materialer, men dette er kostbart og en ønsker seg mer bruk av porselen. I alle anbud stilles krav til miljømerkede produkter, som også benyttes som utvelgelseskriterier og oppfølging av kontrakter. Det er egen innkjøpsavtale med leverandør på området «plast og papir». Dette betyr at vi kan nærme oss å vite hvilke volum vi kjøper inn og se nærmere på hvordan dette kan erstattes med andre miljøvennlige materialer. Vi tar også kontakt med leverandøren, for å få til en dialog på hvilke produkter som kan byttes ut med mer miljøvennlige.

Hvordan kan så fylkeskommunens virksomheter bidra til ytterligere reduksjon av bruk av plast? Foruten de tiltak som allerede er nevnt, kan fylkeskommunen intensivere innsats på flere områder:

- Fylkeskommunen kan benytte undervisningssituasjoner og kontakten med elever i de fylkeskommunale skolene for å gi dem kompetanse og påvirke til gode holdninger. Miljøfyrtårn stiller krav om at skolen skal bruke miljø som tema på aktivitetsdag eller fagdag en gang i året. Fokus på plastforbruk kan f.eks. inngå her.
- Kantinene bør jobbe for å redusere eget plastforbruk. De kan også brukes som arena for læring om og holdning til reduksjon av plastbruk. Man kan også se på mulighetene for bruk av porselen ved kaffe- og vannautomat i resepsjonen på fylkeshuset slik at engangsartikler ikke er det første som møter besøkende på fylkeshuset.
- Kompetansen hos serviceansatte i fylkeskommunen kan økes ytterligere, både knyttet til innkjøp og bevisstgjøring mht. bruk/kast.
- Ved siden av kompetanse og holdninger bør en jobbe systematisk med å innarbeide rutiner som bidrar til reduksjon av engangspplast. Et eksempel kan være å sette inn tidsressurser for å samordne innsats på flere områder for alle virksomheter.

Det er også reist spørsmål ved om Østfold fylkeskommune kan invitere, for eksempel gjennom Klima Østfold, nettverket til en offensiv Østfold satsning med å redusere bruken av plast.

Klima Østfold er et godt etablert samarbeid mellom 17 av 18 kommuner i Østfold, og kan bidra med å formidle informasjon ut til nettverket. Ved en eventuell større og systematisk satsing på reduksjon av engangsprodukter av plast, vil det være naturlig å se nærmere på mål og målgrupper, aktuelle tiltak og ressursbehov – samt hvilke instanser som kan være aktuelle for oppdraget.

Fylkeskommunen ser det videre som viktig å bidra i arbeidet med plastforsøpling også utover egen virksomhet og vi har et bredt kontaktnett gjennom deltakelse i ulike prosjekter. Som norsk prosjekteier i interreg-prosjektet «Ren kystlinje» arbeides det med problematikken rundt marint søppel i et samarbeid mellom ulike fagmiljøer og offentlig forvaltning. Vi støtter også arbeidet med Håpets katedral. Fylkeskommunen kan i tillegg jobbe for å redusere bruken av gummigranulat på kunstgressbaner og arbeidet mot spredning av mikroplast (orienteringssak FU 7. juni 2018/ PS 80/2018).

At Østfoldprisen i år gikk til Sten Johnny Helberg i Kystlotteriet viser også at problemstillingen opptar folk i Østfold.

Det er også grunn til å merke seg Oslo kommunes offensive holdning, de har en ambisjon om å fase ut all unødvendig engangsplast i løpet av 2019.

Jeg vil utfordre Østfold fylkeskommune til å innta den samme offensive holdningen.

Fylkesordfører Ole Haabeth (Ap) framsatte følgende forslag til vedtak:

Østfold fylkeskommune vil arbeide for å fase ut all unødvendig engangsplast i løpet av 2019.

Kommuner, organisasjoner og næringsliv inviteres til en dugnad mot plastforsøpling.

Votering:

Fylkesordførers forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkestingets vedtak 20.06.2018:

Østfold fylkeskommune vil arbeide for å fase ut all unødvendig engangsplast i løpet av 2019.

Kommuner, organisasjoner og næringsliv inviteres til en dugnad mot plastforsøpling.

Følgende hadde ordet i saken: Fylkesordfører Ole Haabeth, Cecilie Agnalt, Tor Prøitz og Andreas Lervik.